

Remiss av promemorian "Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen" (Ds 2020:19)

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

att inte ha något att erinra mot de lagändringar som presenteras i promemorian "Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen" (Ds 2020:19).

Sammanfattning

Regeringskansliet, Finansdepartementet, har remitterat promemorian "Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen" (Ds 2020:19) till ett antal remissinstanser. Lunds kommun har fått möjlighet att yttra sig över promemorian och som en följd av detta har kommunkontoret valt att remittera promemorian till bl.a. miljönämnden.

I promemorian föreslås ett antal förtydliganden samt förbättrande åtgärder avseende genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen (PBL). Förslagen har arbetats fram mot bakgrund av de synpunkter Sverige fått från Europeiska kommissionen avseende implementering av direktivet i lagen. De föreslagna ändringarna berör huvudsakligen kommunerna, byggnadsnämnderna främst. De aktörer som påverkas av PBL-processen, beräknas dock påverkas begränsat. Miljön förväntas till och med kunna påverkas positivt av förslagen. Regeringen har även anfört att såvitt känt finns det inte några realistiska alternativ till den reglering som föreslås i promemorian.

Eventuellt skulle ett ökat remissförfarande mellan SBK samt miljönämnden kunna uppstå, mot bakgrund av det extraarbete som SBK kan behöva utföra i och med lagförslagen. Miljöförvaltningen föreslår dock sammanfattningsvis att miljönämnden lämnar promemorian utan erinran och ställer sig bakom de nödvändiga ändringarna.

2020-09-07

Diarienummer

MN 2020/0053.3

Underlag för beslutet

- MN tjänsteskrivelse 2020-09-07, dnr MN 2020/0053.3
- Remiss av promemorian Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen (Ds 2020:19), 2020-08-10, Dnr Fi2020/03324/SPN [2020KC85766]
- Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen, Ds 2020:19

Ärendet

Den Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse framfört synpunkter på hur MKB-direktivet har genomförts bland annat i PBL. Som en konsekvens har en översyn avseende genomförandet i PBL inletts av Regeringskansliet, som resulterat i promemorian Ds 2020:19. Denna promemoria har remitterats till ett stort antal remissinstanser, bl.a. Lunds kommun. Kommunkontoret har i sin tur valt att remittera ärendet vidare till bl.a. miljönämnden, för svar senast den 2020-10-02. I promemorian föreslås vissa ändringar i PBL-systemet, i syfte att säkerställa att de delar av direktivet som genomförs i PBL är tydliga och förenliga med direktivet. Några av ändringarna för kommunerna och miljön förväntas vara följande:

- En ändring av vilken definition kravet på detaljplan kopplar till, i syfte att effektivisera och undvika prövning enligt flera lagar. Ändringen innebär att man istället för att koppla kravet på detaljplan till industriändamål, kopplar kravet till om området kan tas i anspråk för, eller redan har tagits i anspråk för, ett industriområde. Förändringen förväntas ge ett förbättrat miljöskydd, då fler industriområden förväntas behöva genomgå miljöbedömning.
- I några fall avser man samordna kravet för detaljplan med kraven på bygglov, för att bl.a. tydliggöra att det krävs bygglov för enstaka skidbackar även om det inte byggs någon skidlift, och vice versa. Ändringen förväntas leda till att fler skidbackar och liftar prövas enligt PBL, vilket torde vara positivt för miljön.
- Utökade krav på vad en ansökan om lov eller förhandsbesked ska innehålla för uppgifter, för att man ska kunna bedöma åtgärdens miljöpåverkan om ansökan avser ett MKB-projekt och inte omfattas av vissa undantag. Undantagen förväntas dock göra att enbart ett fåtal ansökningar kommer omfattas av kravet, men de som omfattas kommer att vara lättare att bedöma vilken miljöpåverkan de kommer ha.
- I ett beslut om lov eller förhandsbesked, i de fall beslutet avser ett MKB-projekt, ska dessa innehålla de huvudsakliga

2020-09-07

Diarienummer

MN 2020/0053.3

skälen för byggnadsnämndens bedömning om varför en åtgärd kan antas, eller inte antas, medföra en betydande miljöpåverkan. Redovisningen av skälen ska ske i den utsträckning och på det sätt som framgår av föreskrifter som regeringen meddelar. Detta förväntas förenkla för grannar och miljöorganisationer m.fl. att ta del av den bedömning avseende den miljöpåverkan som en åtgärd kan medföra.

- Om byggnadsnämnden har gett lov eller positivt förhandsbesked avseende ett MKB-projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska beslutet innehålla en sådan upplysning samt kungöras i Post- och Inrikes Tidningar.
- Viss ytterligare, förtydligande, information avseende kommunens redovisning av miljökonsekvenser i en planbeskrivning om genomförandet av en detaljplan kan antas påverka miljön i ett Natura 2000-område. Om så är fallet, ska redovisningen även innehålla en beskrivning av planens konsekvenser för syftet med att bevara området, en redogörelse för de alternativ som har övervägts med en motivering till varför ett visst alternativ valts, samt de uppgifter som i övrigt behövs för den prövning som ska ske enligt bestämmelser i 7 kap. miljöbalken. Förslaget säkerställer även att Natura 2000-områden uppmärksammas vid detaljplaneläggning.
- Att kommunen så snart som möjligt ska underrätta Naturvårdsverket när samråd ska ske med ett annat land om en detaljplan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Förslaget bör leda till att fler gränsöverskridande samråd sker och på ett korrekt sätt, vilket i sin tur bör leda till att konsekvenserna för miljön i det andra landet identifieras och beskrivs på ett bättre sätt. Förslaget förväntas vara positivt ur miljösynpunkt.
- Förtydligande bestämmelser om tillgång till rättslig prövning, avseende en ideell förening eller annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, samt som uppfyller vissa villkor i miljöbalken. Dessa har rätt att överklaga vissa beslut enligt PBL, exempelvis gäller detta beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet fås i anspråk för ett MKB-projekt.

Miljöförvaltningen ser positivt på att tydlig lagstiftning skapas och att MKB-direktivet genomförs på ett korrekt sätt i PBL. Förslagen beräknas kunna få vissa positiva effekter för miljön. Om förslagen inte genomförs och EU-domstolen skulle fälla Sverige för

2020-09-07

Diarienummer

MN 2020/0053.3

fördragsbrott för att inte ha genomfört MKB-direktivet korrekt, skulle detta ytterst, om Sverige inte rättar sig efter fällande dom, kunna medföra stora kostnader för staten i form av straffavgift samt löpande vite tills brister åtgärdats. En eventuell effekt av de ökade kraven på kommunerna skulle kunna vara ett visst ökat remissförfarande mellan SBK samt miljönämnden.

Mot bakgrund av att förändringarna anses vara nödvändiga, ser inte miljöförvaltningen något hinder mot att lämna förslagen i promemorian utan erinran. Miljöförvaltningen ställer sig därför positiv till lagförslagen.

Beredning

Ärendet har beretts på miljöförvaltningen.

Barnets bästa

Miljöförvaltningen har beaktat barnperspektivet i ärendet. Miljöförvaltningens inställning att lämna lagförslagen i promemorian utan erinran syftar till att främja en reglering som är i enlighet med MKB-direktivets krav. Lagändringarna förväntas ha positiva effekter för miljön, vilket i sin tur bidrar till att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Ekonomiska konsekvenser

Enligt utredningen kan det merarbete som förslagen i promemorian antas medföra i det enskilda planärendet vara av begränsad omfattning i förhållande till kommunens totala arbete med att ta fram en detaljplan. Följaktligen beräknas de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna vara försumbara. Det påpekas i anslutning till detta i promemorian att kommunerna dessutom har möjlighet att ta ut avgifter för de arbetsuppgifter som tillkommer. Byggnadsnämnden får exempelvis ta ut avgifter för beslut om lov och förhandsbesked (12 kap. 8§ PBL). Nämnden får även ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad (12 kap. 9§ PBL). Genom att kommunerna kan justera sina taxor beräknas förslagen således kunna bli kostnadsneutrala för kommunerna.

2020-09-07

Diarienummer

MN 2020/0053.3

Föredragning

Mot ovan bakgrund föreslår miljöförvaltningen att miljönämnden beslutar att inte ha något att erinra mot de lagändringar som presenteras i promemorian "Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen" (Ds 2020:19).

Björn Berséus
Miljödirektör

Eline Palm
Miljöjurist

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunkontoret